

TRTAKADEMİ

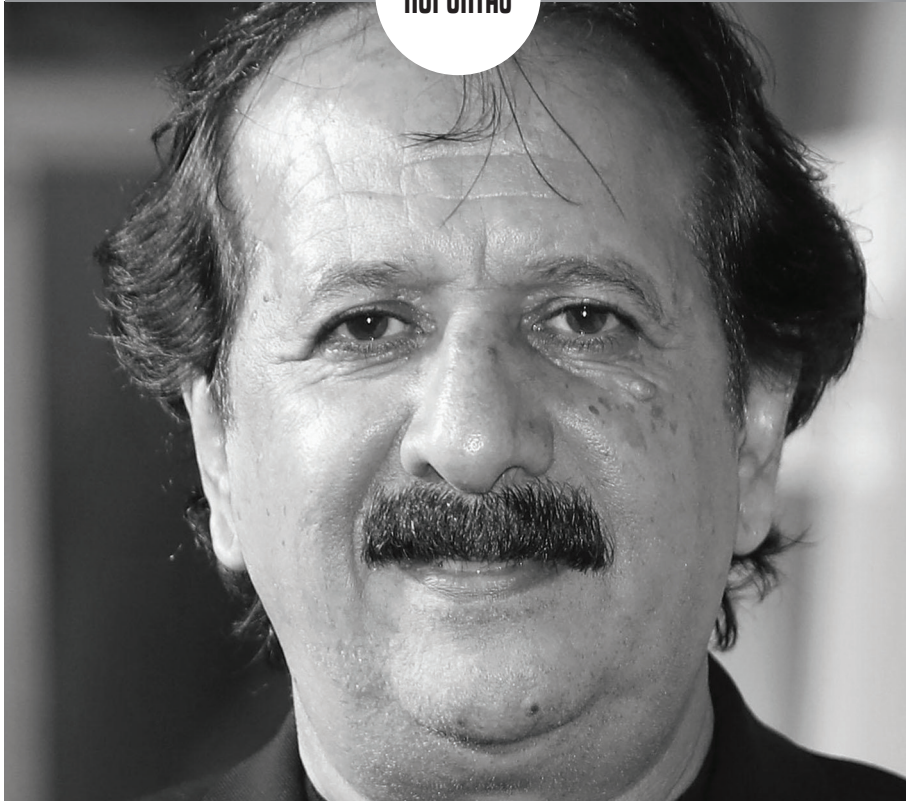
ISSN 2149-9446 | Cilt 03 | Sayı 05 | Ocak 2018 | Sinema

Majid Majidi

"Kendi Festivallerimizi Üretmemiz
Gerekıyor"

Çeviri: Farzad Samadli

RÖPORTAJ

TRTakademi: *Baran filmi üzerinden konuşmaya başlamak istiyoruz. Film İran'da yaşayan Afgan göçmenlerinin sıkıntılarını anlatıyor. Bugün Türkiye milyonlarca Suriyeli göçmene kapısını açmış bir ülke ve onları kendi topraklarında barındırıyor. Bu konuda bize ne söyleyebilirsiniz?*

Majid Majidi: Göç meselesi bugünkü dünyada birçok ülkede görülüyor ve birçok toplum bu durumla karşı karşıya. Savaşlar ve iç savaşlar nedeniyle bazı ülkelerden göç dalgalarının yaşandığını görüyoruz. Göç dalgasından en çok zarar gören insanların arasında çocukları ve bayanları görüyoruz. Doğal olarak göç başladığında aniden büyük bir göç dalgası yaşanıyor ve çok sayıda insan bir sürü sorunla birlikte ikinci ülkeye giriş yapıyor ve siz aniden bu insanlar ve sorunlarla baş başa kalıyorsunuz. Bu durumda o ülkede istenmeden bir türbülans yaşanıyor. Şimdi o toplumun halkı ve kamuoyu da göçmen kriziyle karşı karşıya kalıyor ve bu sorunları kendi sorunu olarak değil belki başkalarının kendi ülkesine ithal ettiği sorunlar gibi gözlemliyor. Çünkü sorunlarıyla birlikte gelmiş, onlarla birlikte yaşıyor. Ayrıca bu göç dalgasıyla gelen insanlar bir sürü sıkıntılarla karşı karşıya kalıyorlar. Biliyorsunuz göçmen hayatı çok zor, boşluklar ve zafiyetlere dolu bir hayattır. Onların toplumsal, ekonomik ve sosyal sıkıntıları var. Bu durum onları başkalarının istismar etmesine yol açıyor. Doğal olarak hem göçmenler hem o ülkede yaşayan halk arasında sorunlar, sıkıntılar kendisini göstermeye başlıyor, gittikçe derinleşiyor ve nihayet göçmen toplumu ve yerli toplumun arasında bir tür güvensizlik ortamı oluşuyor.

Şimdi burada görev bize düşüyor, hem sanatçılara hem medyaya. Bizim bu denklemi yeniden kurmamız için olaya dâhil olmamız ve sorumluluk üstlenmemiz gerekiyor. Biz bu sıkıntıları halka açıklamalıyız. Tekrar yeni bir denklemin kurulabilmesi doğrultusunda hatırlatmak isterim ki göçmen de insandır ve onun bütün insani haklarını korumamız ve her tür darbeye karşı savunmamız gerekir. Bu göç dalgasıyla gelen insanların sorunları var. Biz bütün bu sorunları dikkate almalıyız. Bu bağlamda medya ve özellikle STK'lar büyük roller üstlenebilir. Bu kuruluşların hepsinin el ele vererek eğitim ve barınma konusunda göçmenlere yardım etmeleri gerekiyor. Bu yardımlarla yavaş yavaş bu insanlar güçlenecek, güçlendiği zaman hem olduğu ülkelere güç verecek hem de kendi ülkesine döndüğünde, öz vatani-na fayda sağlayacaktır. Ben *Baran* filmi bu bakışla yaptım.

TRTakademi: *Türkiye'de Suriyeli mülteciler var, bugün bu programda da Türk medyasının problemleri konuşuluyor. Türkiye'de sinemacıların da Suriyeli mültecilerle ilgili yaptığı çalışmalar var. Türk sineması Suriye'deki savaşın bitmesi konusunda nasıl bir rol oynayabilir, bu konudaki fikirlerinizi almak istiyoruz.*

Majid Majidi: Dediğim gibi sinemacılar, medya ve STK'lar Suriye'de iç savaşın bitmesi ve sonlandırılması için doğru dürüst bir bakış sergileyerek yer alabilirler. Ancak her zaman yanlış bir bakış ve bir görüş var ve bu görüş diyor ki: Göçmen geldiğinde sorunlarla birlikte geliyor. Bu yanlış bakışı düzeltmemiz, kamuoyuna daha insani bir bakış aktarmamız gerekiyor. Göç meselesi sadece bir sorun dalgası değil. Unutmayalım ki bugün dünya gerçekten bir ailedir. Mesela beş kişilik bir ailede, aile babasının sorunu varsa bütün ailede sorun var demektir. Böylece aile üyeleri ele ele vererek hepsi birlikte bu sorunu çözmelidir. Doğal olarak aile üyelerinin her birisinde bir sorun görüldüğünde ailenin bütün fertleri o sorunun çözülmesi için koşuyor, onu çözmeye çalışıyor. Uluslararası toplumda da durum aynıdır, yani aileden yola çıkarsak uluslararası toplumda da bir sıkıntı, bir sorun olduğunda öylesine davranılması gerekiyor. Böylece çok sorunlar çözülür. Sinemacı arkadaşlarımız bu konuda büyük bir sorumluluk taşımaktalar, çünkü olayların ve göçmen sorunlarının doğru dürüst yansıtılmasıyla birlikte bu sorunların çözülmesinde büyük bir yardımda bulunabilirler.

TRTakademi: *Cennetin Çocukları* filminiz, Vittorio De Sica'nın *Bisiklet Hırsızları* ile karşılaştırılıp Batı'nın "Çaresiz kalırsan hırsızlık yapabilirsin" bakışına "Aç kalabilirim ama kötülük yapamam" şeklinde verilmiş bir cevap olarak yorumlanıyor. Siz bu filminizi yaparken böyle bir hareket noktanız var mıydı? Doğu'nun Batı'ya verdiği bir cevap olduğu yönündeki yorumlar için neler söylersiniz?

Majid Majidi: *Bisiklet Hırsızları* çok sanatsal bir filmidir; ancak manevi ve ahlaki değerler açısından büyük sorunlar taşıyor. Batı bakışında insan cebir içinde doğmuştur. Bu cebir insanın hayatının tamamında görülür. Böyle baktığımızda toplumda insanın kendisinin seçimi ve iradesi yoktur ve hep dışarıda mevcut olan bir cebir, insanı yönlendirir. Ama bizim bakışımız Şark'tan ve Doğu'dan kaynaklıyor. Bizde cebrin açıklaması böyle değildir. Neden? Çünkü insan çok yüce bir makama sahiptir. İnsan fakir olabilir, birçok şeyden yoksun kalabilir ama kendi insani değerlerini koruması gerekir ve burada en büyük etken ve koruyucu "etik"tir. Ahlak diyor ki "Birisi sana karşı bir hırsızlık yaparsa sen ona karşı hırsızlık yapma, çünkü hırsızlık her zaman yanlıştır." *Bisiklet Hırsızları*'nda toplum diyor ki: "Senin bisikletin çalınmışsa ve senin bir bisiklete çok ciddi ihtiyacın varsa, sen de git ayısını yap." Ama bizim ve Doğu'nun bakışında insanın ne kadar zor hayatı veya ne kadar çok sıkıntısı olursa olsun, kendi değerlerini her zaman ve her yerde koruması gerekir. *Cennetin Çocukları*'nda da benzer karakter var. Aynı karakter Ali'de de gözükmüyor ama ikisinin arasında önemli bir fark var. Ali kötülüğe doğru gitmiyor ve daha çok çalışıyor ki kendi insani değerlerini çok ciddi bir şekilde korusun. Böylece Ali teslim olmuyor ve hep direniyor. Örneğin caminin ayakkabılar bölümünde ayakkabıları düzenliyor. Hâlbuki kendisinin ayakkabısı yok, ama buna rağmen o,

ayakkabılara bir hırsız gözüyle bakmıyor. Benim açımdan Doğu ve Batı arasındaki fark budur.

TRTakademi: *Cennetin Çocukları'ndan Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi filmine kadar ve genel olarak bugüne kadar yaptığınız bütün filmleri göz önüne alarak sanki giderek o sembolik simgesel dilin, kaybolduğuna dair eleştiriler var?*

Majid Majidi: Bu konuda bir örnek verebilir misiniz?

TRTakademi: *Örnek için şunu söyleyebilirim. Mesela Cennetin Çocukları'ndaki son sahnede, filmin bitişindeki havuz sahnesinde güneş ışığı havuza vuruyor. Bu mesela çok güçlü bir imge, çok güçlü bir semboldü çünkü umuda açılıyor. Son filminiz Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi'nde de sembolik bölümler var, mesela bir diken sahnesi var. Bu sahnede Peygamber Efendimizin elbisesi dikene takılıyor. Bunun mesela çok güçlü bir imge olduğunu söylüyorsunuz. Fakat bu film hakkında yazarlar "Cennetin Çocukları'ndaki sembolik dil bu filmde yok" şeklinde eleştiriler yapıyorlar.*

Majid Majidi: Bu filmi eski eserlerle karşılaştırmamız mümkün değildir, başta bunu söylemem gerekir. Peygamber Efendimiz ile ilgili sinema filminde ben bir kişi hakkında konuşuyorum ki dünyanın varoluş nedenidir, ondan yüksek bir makam yeryüzünde yoktur. Ayrıca tarihe bağlı kalmam gerekiyor benim bakış açımdan, yine de sembolik dilimiz güçlüdür. Diken, deniz, balıklar, kuşların tavaf etmesi gibi birçok sembolik dil gene de orada kullanılmıştır; ancak film yüce Peygamberimize aittir. Bu film tarihî sürece de bağlı kalmak zorunda. Onun için bu dili orada kullanmak pek mümkün değil, ama son bir filmim var. Türkiye'de de perdeye yansıyacak İstanbul Boğaziçi Film Festivali'nde. Bu benim son eserimdir. Hindistan'da çekildi ve ismi *Bulutların Üzerinde*. Bu filmde o dili gene görebilirsiniz. Bu film *Cennetin Çocukları* ve *Baran* gibi sembolik dilin kullanıldığı sahnelerle dolu.

TRTakademi: *İran sinemasıyla ilgili eleştirilen konulardan birisi; Hollywood'un sinema dilini minimal bir tarzda yeniden üreterek, aynı metotla, aynı hegemonyayı sürdürdüğü şeklinde. Siz İran sinemasını nasıl konumlandırıyorsunuz?*

Majid Majidi: Sizi düzeltmem gerekir. Şöyle bakalım, İran sineması Hollywood'un minimal yorumudur; ama halk içindir, halk için yapılmıştır. Yani aynen dediğiniz gibi değil, ticari kaygı yok, mesaj vermek için yapılıyor. Bizim bakışımız böyle. Bu minimal yorum belki daha çok Avrupa sinemasıdır, Hollywood sinemasına değil. Bu bir tehlikedir İran sineması için. Neden? Çünkü Avrupa sinemasının bakışı daha çok festivallerdir, şüphesiz İran sinemasının bir bölümü ticaridir. Öyle bir şey var, bunu kabul ediyorum, dünyanın birçok yerinde de bu var, Türkiye'de

de böyle şeyler var. Benim açımdan sinemanın o minimal yorumunun tehlikesi festivaller için yapılan ve yönlendirilen sinemadan çok daha azdır, öbürü daha çok tehlikelidir; zira süslenmiş bir sinemadır ve festivaller için yapılmıştır. Benim açımdan sinemanın halkla iletişim kurması gerekiyor, halk ile iletişim kurmasının mümkün olması gerekiyor. Yani ortada dursun ki eleştirmenlerin de dikkatini çeksin, entelektüelleri dikkate alsın, daha önemlisi halkın hepsini kapsayan bir şey olsun.

TRTakademi: *Festivallerle ilgili bir soru sormak istiyoruz. “Festival filmi” diye bir kavram var, eleştirilen bir kavram çünkü sırf festivallerde ödü almak için yapılan filmlere “festival filmi” deniliyor, böyle bir tanıımı kabul ediyor musunuz? Önce onu soralım.*

Majid Majidi: Doğrudur, kabul ediyorum.

TRTakademi: *Peki festival filmi yapmanın giderek yaygınlaştığını düşünüyor musunuz?*

Majid Majidi: Düşünüyorum.

TRTakademi: *Peki bunun sinema için olumsuz sonuçları olabilir mi?*

Majid Majidi: İlk olarak ulusal sinemayı mahvediyor. Halk ile hiç iletişim yok ve öbür toplumlarla da hiçbir iletişim kuramıyor, ortada kalıyor, izole oluyor, sadece festivallerin işine yarıyor, bu toplumların işine yaramaz. Bir sürü ülke vardı sinema sanatına sahip olan ama zaman içerisinde hepsini kaybettiler. Mesela Rusya çok güzel sinema sanatına sahipti ancak yavaş yavaş ortadan kayboldu. İtalya'nın neorealistik sineması da aynı durumda, Fransa'nın yeni dalga sineması da aynen böyle. Ancak, dünyada iki sinema halkın dikkatini çekmeye devam ediyor: Bollywood ve Hollywood. Bunların ticari olduklarına bakmıyoruz ama yine de halktan gıdalanıyorlar. Bizim bakışımız böyle, sinema ticari de olabilir ama halkı da göz önünde bulundurmalı. Bizim bakışımızla ideal bu. Ticari olsun ancak arkasında bir düşünce de olsun. Doğal olarak biz festivallere karşı değiliz, belki de festivaller çok güzel imkânlar ve gelişme ortamları da sunabilir. Biz bunu reddetmiyoruz; ancak, birçok genç yönetmenimiz vardır, bunlar sadece festivaller için film yapıyorlar, bu filmler festivalin dışında hiçbir işe yaramıyor. Bizim İran'da yönetmenlerimiz vardır, 10 tane film yapmış, festivallerden de ödül almış ama hiçbiri İran'da gösterime çıkamamış, çünkü muhatabı yok. Gösterime çıktığında da karşılık bulamıyor. Tekrar ediyorum: Benim açımdan halk nezdinde karşılığı olan bir sinema, başarılı bir sinemadır.

TRTakademi: *Peki, festivaller sinema sektörü için nasıl bir rol oynamalı? Festival ve sinema ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Majid Majidi: Ulusal bir sinema sanatına sahip olduğumuzda öyle bir bağlantı oluşturmamız mümkün. Mesela Amerikan sineması kendi ülkesine dönük bir sinemadır. Amerikan sinemacıları, kendi ülkesinin dışındaki sinemaya çok dikkat etmiyor. Kendileri için bir Oscar'ları var ki bütün dünyadaki ödülleri bile kendi ışığının altında mahvediyor, rengini kaybettiriyor. Birçok festivalden ödül aldım, ancak hâlâ beni tanıtmak istediklerinde şöyle söylüyorlar: Majid Majidi Oscar aday! Şark dünyasına dayanarak bakış açımı söylüyorum, kendi festivallerimizi üretmemiz gerekiyor, o zaman kendi değerlerimiz kendi içimizde kalacaktır. Onları yansıtacağız, bu durumda filmimizi Batı'ya götürerek oradan dünyaya yansıtma isteği de artık ortadan kalkar. Sanki bir sinemacı Batı'dan, Avrupa'dan bir ödül almazsa o bu sanata sahip değildir gibi bir algı var. Biliyoruz, Türkiye'den de bazı yönetmenler var, kendi adına ödül almışlar, ben isim vermiyorum ama kendi halkı arasında çok dikkate alınmıyorlar, yani halktan çok karşılık almıyorlar ve bu, bir ülkenin sineması için tehlikelidir. Benim açımdan her ülke, sineması için çalışan insanlara çok değer vermesi, başta ulusal kimliğini koruması gerekiyor, sonra dünyaya açılabilir. Fakat biz dünyaya açılmayı yanlış anlıyoruz, şöyle düşünüyoruz: Bir film ne zaman dünyada ünlü olur, festivallere gider, oradan sesini dünyaya duyurur, küresel bir hâl gelir ancak o zaman halkın, kitlelerin arasında karşılık bulur. Klasik sinemacılara baktığınızda Alfred Hitchcock döneminde hiçbir festival yoktu buna rağmen bütün dünyaya adını duyurmuştur ve şu anda bile herkes bunu konuşuyor ve biz bu konuda küreselleşmeyi yani dünyaya nam salmayı yanlış anlıyoruz. Birisi belli festivallere gitsin, 10 tane ödül de alsın; ancak, dünyanın hiçbir yerindeki sinema salonlarında gösterilmesin, çünkü muhatabı yok. Bu benim açımdan küresel bir tanım değil. Küreselleşme, bir film dünya kitleleriyle irtibat kurabildiğinde mümkün olur.

TRTakademi: *Sinema ve devlet desteği hakkında bir soru sormak istiyoruz. Tarkovski bir yerde şunu söylüyor. Fransa'da Godard'la sohbet ediyorlar, Godard diyor ki: "Sen sinema yapıyorsun, biz dilencilik yapıyoruz." Çünkü Tarkovski'nin yaptığı filmlerin bütün masraflarını devlet karşılıyor, Godard ise yaptığı filmlere ekonomik kaynak, yani sponsor bulmak zorunda. Bu tartışılan bir konu, bir görüş şöyle söylüyor: Devlet sinemadan bütün desteğini çekecek, böylece sinema bağımsız olur. Diğer görüşe göre devlet sinemaya destek vermezse sinemacılar çok ağır ekonomik, acımasız şartlarla mücadele etmek orunda kalıyorlar. Sinema ve devlet desteği konusunda ne düşünüyorsunuz?*

Majid Majidi: Bu hem iyidir hem kötüdür. Bir örnek vereyim: Sizin bir çocuğunuz var, bu çocuğu savunmanız gerekir, olgunlaşmaya ve reşit olana kadar desteklemeniz gerekir. 18 yaşına, kendi ayakları üstünde duruncaya kadar, bunu takip etmeniz gerekir. 18 yaşından sonra artık aile babasının yardımlarının azalması gerekiyor. Yavaş yavaş imkânları belki de kısıtlayacaksınız kendi ayaklarının üzerinde durması için. Ancak, bu daimi bir koruma, sürekli bir savunma olursa o çocuk çalışmayacaktır. Zor koşullara katlanamayacaktır. Bir sorun yaşadığında mahvolabilir, demek ki o zaman biz baba olarak rolümüzü güzel, iyi yapamamışız. Ben bunu bir ülkeyle de örnek gösterebilirim. Devlet baba gibi davranabilir sanatçılara, ilk yardımları yapabilir, tabi ki bu, zeki insanlar ve bu işe layık olanlar için yapılmalı. Böylece onlar potansiyellerini gösterebilirler. Birçok insan var, özellikle gençler, savunmasız kaldıklarından, başarısız olmuşlardır. Hâlbuki büyük potansiyellere sahiptiler, benim açımdan acil ilk yardımları devletin gençlere yapması gerekir, ama kendi ayaklarına bastıktan sonra artık bu savunmaya gerek yok. Kendisi direniş gücüne sahip, olgun olarak çalışacaktır, kazanacaktır, muhatap toplayacaktır. Bu sinema artık başarılıdır, devlete yaslanmayacaktır. Ancak, bu yaslanmalar devam ederse devletin yorumları doğrultusunda bağımsızlığını kaybeder ve eser sahibi nihayet devletin adamı olur ve artık yeteneklerini de kaybeder, inisiyatifini de kaybeder, tavsiyeler üzerine devletten sipariş alır ve film yapar ve bu çok büyük bir tehlikedir. Böylece bu sanatçının bütün inisiyatifleri ve yetenekleri alınmış demektir.

TRTakademi: *Devletin denetleme yetkileri var sinema konusunda. Türkiye’de de var, İran’da da. Bu denetleme konusu bazen sansür şeklinde de algılanabiliyor, sadece İran’da ve Türkiye’de değil birçok ülkede var; ama bunun kırmızı çizgileri biraz farklı olabilir. Mesela İran’da yasaklanan bir film Türkiye’de ya da Fransa’da ödül alabiliyor hatta Antalya Film Festivali’nde Muhammed Resulof’un Dürüst Bir Adam filmi en iyi erkek ödülü kazandı. Buna benzer Türkiye’den de örnekler var. Devletin sinemayı denetlemesine bakışınızı merak ediyoruz. Bunun zaman zaman sansüre dönüşmesi veya işte sansür şeklinde yansıtılması, bu konudaki fikirleriniz nelerdir?*

Majid Majidi: Dünyanın her yerinde böyle bir şey olabilir. Kendi ülkesinde sansürleniyor; ama başka bir ülkeye gidiyor ve ödül alıyor. Çünkü siyasi bir bakış olabilir ya da festivalde o sansür dikkate alınarak filme ödül veriyorlar, fakat bu doğru bir olay değildir. Sanat için bir ayar değildir. Dediğim gibi o ülkede sansüre uğramış, bu ülkeye gelmiş, dikkate almışlar; bu, o filme bir kazanç olarak görünüyor ve ödüle doğru onu sürüklüyor. Bu bir yönetmen için çok tehlikelidir, çünkü o sanıyor ki bu film çok dikkate alınmış ancak gerçek bu değil.

TRTakademi: *Politik bir şey yani?*

Majid Majidi: Siyasi bir hareket.

TRTakademi: *Son filminiz Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi ile ilgili birkaç şeyi merak ediyoruz: Her şeyin görsele indirgendiği bir çağda, hiç gösterilmeyenin görüntüye indirgenmesi şeklinde eleştiriler yapılıyor. Bir de filmin teopolitik bir metne dönüştüğü yorumları yapılıyor. Kutsal ve görsel olarak hiç dokunulmamış bir alana kameranızı yöneltmenin getirdiği tartışmaları tüm boyutlarıyla yaşadınız. Yola çıktığınız andaki düşüncelerinizle bugün geldiğiniz noktadaki düşünceleriniz arasında bir değişim yaşadınız mı?*

Majid Majidi: Yani yanılma deneme hepimizde var. Batı yüzlerce yıldır görüntüyle uğraşiyor; ancak, İslam tarihi ve medeniyeti daha çok kelam ilmine dayalı gelişmiştir. Bu tarihsel olay sinema konusunda da var. Mesela Hz. İsa'nın hayatı için en azından 200 tane film yapılmıştır. Hz. Musa için de 120 tane film ve dizi yapılmıştır. Başka bir peygamber için de 70-80 tane film yapılmış ama İslam peygamberi için sadece 42 yıl önce Mustafa Akad'a ait bir film var. Mustafa Akad'ın yaptığı film de aynı sorunlarla karşılaşmış. Üzerinde eleştiriler ve tartışmalar olmuş. Bu film hâlâ bazı İslami ülkelerde örneğin Arabistan gibi ülkelerde ekrana çıkmadı. Benim filmim bu konuda ikinci filmidir. Bu film İslam tarihi ve İslam peygamberi için yapılmıştır. Doğal olarak bu tartışmaları görüyoruz, özellikle siyasi oyunlar ve olaylar üzerine yükleniyor ve bu tartışmaları daha da alevlendiriyor. Ben öyle sanıyorum ki muhalif eleştirmenler filme çok karşı değiller, belki İran tarafından yapıldığı için ona karşılar. Bu film İran'da değil de başka bir ülkede yapılsaydı, büyük olasılıkla bu kadar saldırıya maruz kalmazdı. Bunlar siyasi meseleler. Şöyle düşünüyorlar, Majidi bu filmde Şii bir bakış aktarmaya çalışmıştır. Hâlbuki benim bu filmi yapmaktaki amacım Batı dünyasına yeni bir pencere açmak ve İslam'ı tanıtmaktır. Şunu söylemek istiyorduk: İslam terör değil, İslam şiddet değil, İslam bunların hiçbirisiyle ilgili değil. İslam dini şefkat, barış, dostluk dinidir. Bu film, Peygamber Efendimizin hayatını Şii ve Sünni ortak kaynaklara dikkat ederek yapılmıştır. Bu film vasıtasıyla bizim amacımız İslam dünyasının birleşmesini sağlamaktır. Söylediğim gibi bazı İslami ülkeler kültürel olarak bunu kabullenemediler.

TRTakademi: *Bu filmi Avrupa'ya pencere açsın ve İslam ile ilgili, İslamafobiye karşı verilmiş mesaj gibi bir yerde duruyor. Bazı röportajlarınızda bunu da söylüyorsunuz. "İslamafobi diğer diye bir şey var ve ben buna karşı yeni bir pencere açtım. Bir mesaj verdim." diyorsunuz. Böyle bir cevap vermek zorunda mıyız?*

Majid Majidi: Yani ben buna inanmıyorum. Hükümetler, devletler böyle olabilir ama halk böyle değil. Avrupa ülkelerinin birçoğunda filmi gösterime çıkarttık, fark-

lı din mensuplarının birçoğu (Hristiyanlar Museviler) bunu gördüler, çok beğendiler, etkilendiler, yani böyle söylediler. “Bu İslam çok güzel bir İslam’mış, İslam’ı biz tanımıyorduk, kesinlikle kültürel çalışmalarımız gerekir.” dediler. Bir örneğim vardır; onlar bizim Peygamber Efendimize hakaret yağıdırıyorlar, Batı’da karikatürler çizerek bu hakaretleri yapanları görüyoruz. Biz ne yapıyoruz? İslam ülkelerinde de onu kınıyoruz, o ülkenin bayrağını yakıyoruz, o ülkenin büyükelçiliğine saldırıyoruz. Batı da bu olayların görüntüsünü alıyor ve kendi ülkelerinde tekrar gösteriyor ve diyor: “Bakın bu insanlar ne kadar tehlikeli insanlar.” Sonra diyorlar: “Biz doğruyuz ve bunlar çok tehlikeli insanlar.” Buna nasıl karşılık verebiliriz? O hakaretlerle nasıl savaşmamız gerekir? Aynısını yapmamız mı gerekir? Bizim de Allah korusun hakaret etmemiz mi gerekir? Bizim Peygamber Efendimize de bunların aynısı yapıyordu. Peygamber Efendimize hakaret ediyorlar, taş atıyorlardı. Peygamber Efendimiz kendi peygamberliğini beyan ettiğinde Mekke’de ona taş attılar, Peygamber Efendimizin dışını kırdılar, Mekke’den kovdular ve İslam tarihi oradan başlar. Ancak Peygamber Efendimiz güçlendikten sonra tekrar Mekke’ye döndü, Mekke’yi nasıl fethetti? Savaştı ve fethetti ancak kimseden intikam almadı. Kendisine zulmedenlerin ve İslam’a hakaret yağıdırıranların hepsini affetti ve onların kalbini fethetti. Bence Peygamber Efendimizin yolunun yolcusu olmamız gerekiyor. Tabii ki onlar hakaret edecek. Bu durumda biz bir şey söylemeyecek miyiz? Ben böyle düşünmüyorum ancak bizim de açıklamamız, insanları aydınlatmamız gerekir, yorumlar ve kitaplar yazmamız gerekir, özellikle sinema sanatıyla bu bakışı dünyada değıştirmemiz gerekir.

TRTakademi: *Hz. Muhammed: Allah’ın Elçisi filmiyle ilgili teknik bir sorumuz var. Hz. Muhammed’in suretini perdeye yansıtmamak için Çağrı filminde bir yöntem kullanılıyor o yöntem şu: Peygamber Efendimizin suretini göstermemek için kamera hareketi kullanılıyor, Peygamber Efendimizin gözü kamera oluyor; fakat bu filmde amors çekim diye bir teknik var ve altyazı yöntemi kullanılıyor. Sizin ve Akad’ın yöntemini karşılaştırdığımızda, böyle bir yöntemi (amors çekim yönetimi) uygulamaya nasıl karar verdiniz?*

Majid Majidi: Birçok Şii ve Sünni müftü buna kötü bakmıyorlar. Çoğunluk Peygamber Efendimizin çocuklukta yüzünün görünmesine karşı değiller. Ama ben ona rağmen göstermemek için bu tekniğe başvurduğum. Ondan dolayı Peygamber Efendimizi sırtından göstermeyi tercih ettim. Görüş noktası hep arkadan oldu. Yani yüzü gösterilmedi, hem gösterdik hem göstermedik. Neden? Çünkü kendi muhatabıyla iletişim kurması gerekiyordu ve daha etkili olması için bu yöntemi seçtik. Benim filmimde başrol Peygamber Efendimizin kendisidir. Ama Mustafa Akad’ın filminde başrol Hz. Hamza olarak verilir. Hz. Hamza Peygamber Efendimizin diliyle konuşuyor ama burada yok, burada konu farklı ve başrol Peygamber Efendimizin kendisi, onun için bu tekniğe başvurduğuk, hem de iletişimi sağladık.